

Vec T-314/01

**Coöperatieve Verkoop- en Productievereniging
van Aardappelmeel en Derivatens Avebe BA**

proti

Komisii Európskych spoločenstiev

„Hospodárska súťaž — Kartely — Glukonát sodný — Článok 81 ES — Pokuta —
Pripísateľnosť protiprávneho správania združenia bez vlastnej právnej spôsobilosti
jeho materskej spoločnosti — Článok 15 ods. 2 nariadenia č. 17 — Právo na
obhajobu — Dokumenty v prospech — Zásada proporcionality —
Povinnosť odôvodnenia“

Rozsudok Súdu prvého stupňa (tretia komora) z 27. septembra 2006 II - 3089

Abstrakt rozsudku

1. *Hospodárska súťaž — Správne konanie — Rešpektovanie práva na obhajobu
(Článok 81 ods. 1 ES; nariadenie Rady č. 17, článok 19 ods. 1)*

2. *Hospodárska súťaž — Správne konanie — Rešpektovanie práva na obhajobu (Nariadenie Rady č. 17)*
3. *Hospodárska súťaž — Správne konanie — Prístup k spisú (Nariadenie Rady č. 17)*
4. *Hospodárska súťaž — Pravidlá Spoločenstva — Porušenie, ktorého sa dopustil podnik — Pripísanie inému podniku so zreteľom na ekonomické a právne väzby, ktoré ich spájajú (Článok 81 ods. 1 ES)*

1. Rešpektovanie práva na obhajobu predstavuje základnú zásadu práva Spoločenstva a musí sa dodržiavať za akýchkoľvek okolností, najmä v každom konaní, ktoré môže viesť k uloženiu sankcií, aj keď ide o správne konanie. Vyžaduje, aby sa dotknutým podnikom a združeniam podnikov už v štádiu správneho konania umožnilo oznámiť účinným spôsobom ich stanovisko k jednotlivým skutočnostiam a relevantnosti skutkových okolností, výhrad a okolností uvádzaných Komisiou.

stavujú okolnosť v neprospech rôznych strán, ktoré sa podieľali na porušovaní.

Tieto zásady sa takisto uplatňujú, keď Komisia vychádza z časti odpovede na oznámenie o výhradách, aby pripísala určité porušenie určitému podniku.

V tomto ohľade, ak chce Komisia vychádzať z časti odpovede na oznámenie o výhradách alebo z dokumentu pripojeného k takej odpovedi, aby preukázala existenciu porušenia v konaní, ktorým sa uplatňuje článok 81 ods. 1 ES, musí byť ostatným subjektom, ktorých sa týka toto konanie, umožnené, aby sa vyjadrili k takému dôkazu. Za týchto okolností predmetná časť odpovede na oznámenie o výhradách alebo dokument pripojený k tejto odpovedi totiž pred-

Dotknutému podniku prináleží, aby preukázal, že záver, ku ktorému Komisia dospela vo svojom rozhodnutí, by bol odlišný, keby musel byť odmietnutý ako dôkazný prostriedok dokument v jeho neprospech, ktorý mu nebol oznámený

a z ktorého Komisia vychádzala pri obvinení tohto podniku.

(pozri body 49 — 52)

2. V rámci kontradiktórneho konania, ktoré je upravené nariadeniami vykonávacími články 81 ES a 82 ES, nie je možné, aby iba Komisii prináležalo rozhodnúť, aké dokumenty sú užitočné z hľadiska obhajoby podnikov, ktorých sa týka konanie o porušení pravidiel hospodárskej súťaže. Osobitne, vzhľadom na všeobecnú zásadu rovnosti zbraní, nemožno pripustiť, aby Komisia mohla rozhodovať sama o použití alebo nepoužití dokumentov proti žalobcovi, pričom tento nemal k nim prístup, a teda nemohol prijať zodpovedajúce rozhodnutie o ich použití alebo nepoužití na svoju obhajobu.

(pozri bod 66)

3. Ak sa ukáže, že v priebehu správneho konania vedeného pre porušenie pravidiel hospodárskej súťaže Spoločenstva Komisia neoznámila prešetrovanému podniku existenciu dokumentov, ktoré by mohli obsahovať okolnosti v prospech, porušenie práva na obhajobu možno konštatovať iba vtedy, keď sa preukáže, že správne konanie mohlo viesť k odlišnému výsledku v prípade,

keby uvedený podnik mal prístup k predmetným dokumentom počas tohto konania. Ak sa tieto dokumenty nachádzajú vo vyšetrovacom spise Komisie, je takéto porušenie práva na obhajobu nezávislé od spôsobu, akým sa predmetný podnik správal počas správneho konania. Naopak, ak sa dokumenty v prospech nenachádzajú vo vyšetrovacom spise Komisie, takéto porušenie práva na obhajobu možno konštatovať iba vtedy, ak podnik predložil Komisii výslovnú žiadosť o prístup k týmto dokumentom v priebehu správneho konania; pokiaľ tak neurobil, nemôže sa už dovolávať tejto výhrady v žalobe o neplatnosť podanej proti konečnému rozhodnutiu.

(pozri bod 67)

4. Protisúťažné správanie podniku môže byť pripísané inému podniku v prípade, ak podnik neurčoval svoje správanie na trhu samostatne, ale v podstate vykonával pokyny vydané druhým uvedeným podnikom, najmä so zreteľom na ekonomické a právne väzby, ktoré ich spájajú.

V tomto ohľade sa Komisia nemôže uspokojiť s konštatovaním, že podnik „mohol“ vykonávať takýto rozhodujúci vplyv na iný podnik, bez toho, aby bolo potrebné preveriť, či tento vplyv bol naozaj vykonávaný. Naopak, v zásade jej prináleží, aby preukázala takýto rozhodujúci vplyv na základe celku skutkových okolností, medzi ktoré patrí najmä prípadná riadiaca právomoc jedného z týchto podnikov voči druhému podniku.

Keď však materská spoločnosť ovláda 100 % imania svojej dcérskej spoločnosti zodpovednej za protiprávne správanie, existuje vyvrátiteľná domnienka, podľa

ktorej uvedená materská spoločnosť naozaj vykonávala rozhodujúci vplyv na správanie svojej dcérskej spoločnosti. Preto prináleží materskej spoločnosti, aby vyvrátila túto domnienku tým, že predloží dôkazy schopné preukázať samostatnosť svojej dcérskej spoločnosti.

O rovnakú situáciu ide vtedy, pokiaľ dve spoločnosti ovládajú po 50 % imania subjektu, ktorý spoločne riadia v stálom úzkom súlade.

(pozri body 135, 136, 138)